

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

PATNÁCT LET ČESKÉHO SENÁTU

orní komora Parlamentu České republiky završuje letos patnáct let činnosti. Kulatá i půlkulatá výročí bývají zpravidla příležitostí k oslavám a bilancování. Oslavy nechme však tentokrát stranou, přece jen žijeme v době, která je pro mnoho občanů naší země ekonomicky velmi nejistá. Soustředme se raději na to bilancování a skládání účtů. Titiž občané na ně mají koneckonců svaté právo. Nejen že nás zvolili, a tím na nás symbolicky delegovali svou moc (nezapomínejme, že v demokratickém státě veškerá moc pochází z lidu). Oni si nás také patnáct let platí. Nejsme jen reprezentanti občanů. Jsme také jejich „zaměstnanci“.

Předkládaná publikace se ve stručnosti ohlíží za půldruhou dekádu činnosti Senátu a seznamuje zájemce s výsledky jeho legislativní práce, s prací na poli zahraniční politiky a dalšími aktivitami. Zároveň také představuje interiéry krásného a historicky nesmírně cenného Valdštejnského paláce, v němž senátorky a senátoři pracují a který může v podstatě volně navštěvovat i veřejnost. Kancelář Senátu kromě toho pro občany každoročně pořádá i řadu zajímavých kulturních akcí.

Součástí publikace jsou i graficky atraktivně zpracované přílohy o vedení horní komory v jednotlivých funkčních obdobích a o zvolených reprezentantech ze všech volebních obvodů. Myslím, že mimo jiné poskytnou celkem zajímavou představu o tom, jak se v posledních patnácti letech vyvíjejí politické názory veřejnosti v různých částech České republiky. I v tom se ukazuje, že senátní volby svou četností plní funkci určitého „politického seismografu“.

V neposlední řadě si lze v textu také připomenout prvorepublikového předchůdce současného Senátu, který fungoval v letech 1920–1939.

Naším cílem nebylo a ani nemohlo být shrnout práci horní komory v její úplnosti. Takový úkol rádi přenecháme historikům. Nechtěli jsme těch patnáct let Senátu ani hodnotit, to zase přísluší pouze a výhradně občanům. Naším cílem je rozsahem co možná nejúsporněji shrnout patnáctileté období, a tento účel, podle mého názoru, publikace splňuje.

Vím nicméně, že někteří občané se s existencí Senátu ještě neztotožnili. Možná i proto, že byl ustaven až čtyři roky po účinnosti Ústavy, takže to „nějak“ šlo i bez Senátu. Otázkou však je, jak to šlo. Také možná žijí v omylu, že struktura současného parlamentu je z historického hlediska neodůvodněná a zbytečná. Nicméně dvoukomorový parlament existoval v Rakousku a Rakousku-Uhersku v letech 1861 – 1918 a v Československu v letech 1920–1939 a znovu 1969–1992. Jistě, jednalo se o rozdílné parlamenty i státy, každopádně existence dvou komor je u nás spíše zásadou, než výjimkou.

Senát má Ústavou ČR stanovené nezastupitelné úkoly, a tím i pevné místo v politickém systému České republiky. Vedle trochu jiného typu reprezentace, než nabízí poměrným volebním systémem volená Poslanecká sněmovna, jsou důležité jeho funkce stabilizační i korektivní. V rámci těch prvních chrání stabilitu ústavního systému a volebních zákonů, spolurozhoduje o mezinárodních závazcích státu i o složení Ústavního soudu. Jako korektiv zákonodárné činnosti Poslanecké sněmovny upozorňuje na možné chyby a problémy, varuje nebo nabízí alternativní dílčí řešení.

Skutečná role každé instituce v životě společnosti však není dána jen legislativním rámcem, ale také každodenní praxí. Výsledky práce těch, kdo byli do Senátu zvoleni, i všech, kdo jim pomáhají. Rád bych proto na tomto místě poděkoval bývalým i současným senátorkám a senátorům, jakož i všem pracovníkům zajišťujícím chod Senátu. Uznání, které si horní komora postupně získává, je zásluhou jich všech. Bude-li Senát v budoucnu důsledně dbát na dodržování ústavního pořádku České republiky, přispívat ke kultivaci politického života a dohlížet na to, aby se přijímaly jen takové zákony, které jsou skutečně v zájmu obyvatel naší země, pak zajisté zvýší i svou společenskou prestiž.

Milan Štěch
předseda Senátu

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Senát České republiky byl zakotven v hlavě druhé Ústavy ČR z roku 1992. Trvalo ale téměř čtyři roky, než byla zahájena jeho činnost. V roce 1996 vyhlásil prezident republiky první volby do Senátu, které se konaly ve dnech 15. a 16. listopadu (1. kolo) a 22. a 23. listopadu (2. kolo). Na rozdíl od všech dalších voleb, kdy jsou senátoři voleni na šest let, v prvních volbách byla jedna třetina zvolena na dva roky, jedna třetina na čtyři roky a jedna třetina na šest let. Tím byla zaručena kontinuita Senátu, protože při každých volbách (v každém sudém roce) se obměňuje jen třetina senátorů.

Na Ustavující schůzi Senátu dne 18. prosince 1996 v Hlavním sále Valdštejnského paláce vykonalo všech 81 senátorů slib, byli zvoleni funkcionáři Senátu a ustaveny orgány Senátu. První návrhy zákonů postoupené z Poslanecké sněmovny byly projednány na lednové schůzi roku 1997. Vzhledem k probíhající rekonstrukci Valdštejnského paláce se senátoři zpočátku scházeli v Hlavním sále, do nynějšího Jednacího sálu se přesunuli až v roce 1998.

Právo volit senátory má každý občan starší osmnácti let, senátorem může být zvolen občan starší čtyřiceti let.

Kandidáty buď nominují politické strany a hnutí, nebo mohou kandidovat jako nezávislí. Senátoři se volí většinovým systémem v 81 jednomandátových volebních obvodech.

Do kompetencí Senátu patří: projednávání a schvalování návrhů zákonů postoupených Poslaneckou sněmovnou, navrhování zákonů, vyslovování souhlasu s ratifikací mezinárodních smluv, vyhlášení válečného stavu, vyslovení souhlasu s pobytem ozbrojených sil cizích států na území ČR a s vysláním ozbrojených sil mimo území ČR, volba prezidenta republiky na společné schůzi obou komor Parlamentu, souhlas se jmenováním soudců Ústavního soudu, navrhování kandidátů na Veřejného ochránce práv a jeho zástupce, navrhování prezidenta republiky předsedy a inspektorů Úřadu pro ochranu osobních údajů a podíl na ustavování dalších institucí zřizovaných zákony.

Pouze Senát může pro velezradu podat žalobu na prezidenta republiky Ústavnímu soudu, společně s Poslaneckou sněmovnou se může usnést, že prezident republiky nemůže ze závažných důvodů (např. zdravotních) svoji funkci vykonávat. Dojde-li k rozpuštění Poslanecké sněmovny, přísluší Senátu přijímat na návrh vlády zákonná opatření ve věcech, které nesnesou odkladu a vyžadovaly by jinak přijetí zákona.

Základem působnosti Senátu je zákonodárná pravomoc. Senát projednává až na výjimky (návrh zákona o státním rozpočtu a státní závěrečný účet) všechny návrhy zákonů, které byly Poslaneckou sněmovnou schváleny. Senát může s návrhem zákona postoupeným z Poslanecké sněmovny souhlasit, návrh zákona zamítnout nebo vrátit Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Zamítne-li Senát návrh zákona nebo vrátí návrh Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, Poslanecká sněmovna o návrhu znovu hlasuje. Přijme-li Poslanecká sněmovna návrh ve znění schváleném Senátem, je návrh zákona přijat. Jestliže Poslanecká sněmovna neschválí návrh zákona ve znění Senátu, hlasuje o přijetí návrhu zákona ve svém původním znění. K přijetí takového návrhu je třeba hlasů nadpoloviční většiny všech poslanců.

Není-li v Poslanecké sněmovně vysloven souhlas ani se zněním Senátu, ani se zněním Poslanecké sněmovny, legislativní proces k tomuto návrhu zákona končí a je třeba jej podat znovu.

V některých případech je nutný souhlas obou komor Parlamentu, a to k vyhlášení válečného stavu, vyslovení souhlasu s pobytem ozbrojených sil cizích států na území ČR, vyslání ozbrojených sil mimo území ČR, přijetí ústavního zákona, ratifikaci mezinárodní smlouvy, přijetí volebního zákona, zákona o zásadách jednání a styku obou komor mezi sebou, jakož i navenek, zákona o jednacím řádu Senátu. Senát tedy nemůže být při projednávání takových návrhů Poslaneckou sněmovnou přehlasován.

ČINNOST SENÁTU

1. funkční období 1996–1998

V prvním funkčním období projednali senátoři 111 návrhů zákonů, z toho jich 89 podpořili, 5 zamítli a k 17 připravili pozměňovací návrhy. V Poslanecké sněmovně se s míněním Senátu ztotožnili v 9 případech, úspěšnost Senátu tak byla 41%. Prvním meritorním usnesením Senátu s vnějšími dopady byl souhlas s účastí České republiky v mnohonárodnostních silách pod vedením NATO a OSN k dohledu nad dodržováním mírové dohody a stabilizaci na území Bosny a Hercegoviny (SFOR). Přijato bylo již 19. prosince 1996, tj. druhý den Ustavující schůze Senátu. Z březnové schůze Senátu v roce 1997 pocházejí první usnesení o souhlasu s ratifikací mezinárodních smluv. První byla Smlouva mezi Českou republikou a Italskou republikou o přátelských vztazích a spolupráci. Také byly podány první zákonodárné iniciativy Senátu, celkem jich bylo 13, přičemž 8 bylo předloženo Poslanecké sněmovně a 5 bylo po schválení oběma komorami vyhlášeno ve Sbírce zákonů. Počátkem roku 1998 se konala

První senátoři zvolení v roce 1996

společná schůze obou komor Parlamentu k volbě prezidenta republiky, zvolen byl Václav Havel. Kancelář Senátu od počátku vedl Jan Kněžínek. V prosinci 1997 ho vystřídal Pavel Pelant.

2. funkční období 1998–2000

Ve 2. funkčním období Senát projednal celkem 224 návrhů zákonů, z toho jich 149 podpořil a 75 vrátil do Poslanecké sněmovny, přičemž k 66 senátorů připravili pozměňovací návrhy a 9 návrhů zákonů zamítli. Poslanci se ve 44 případech ztotožnili s míněním senátorů, což znamená 59% úspěšnost Senátu. Senátoři připravili 8 senátních návrhů zákonů, 7 jich bylo předloženo do Poslanecké sněmovny a z toho byly 3 senátní návrhy zákonů schváleny.

1. července 1999 nabyl účinnosti zákon o Jednacím řádu Senátu, do té doby se jednání Senátu řídilo přiměřeně podle Jednacího řádu Poslanecké sněmovny.

Účast prezidenta Václava Havla na schůzi Senátu – březen 1999

V daném období Senát navštívilo deset parlamentních delegací. Na pozvání předsedkyně Senátu L. Benešové přijel do Prahy předseda Parlamentního shromáždění Rady Evropy lord Russel-Johnston a před očekávaným přijetím České republiky do Severoatlantické aliance se uskutečnilo přijetí generála Klausa Naumanna, předsedy Vojenského výboru NATO. Senát navštívili také generální tajemník Organizace spojených národů Kofi Annan a generální tajemník Severoatlantické aliance Lord Robertson, který pronesl projev na právě probíhající schůzi Senátu. Mezi dalšími jsme uvítali i ministryni zahraničních věcí Spojených států amerických M. Albrightovou a lorda Irvine of Lairga, předsedu Sněmovny lordů. Součástí vzpomínkových akcí k 17. listopadu 1989 byl slavnostní oběd pořádaný pro

Happening k přijetí zákona o svobodném přístupu k informacím – květen 1999

bývalého sovětského prezidenta Michaela Gorbačova. Na půdě Senátu přivítali senátoři prezidenty z 13 různých zemí.

Za účasti prince Charlese z Walesu se konala konference T. G. Masaryk, idea demokracie a současné evropanství. 15. června 2000 byla slavnostně otevřena zrekonstruovaná Valdštejnská jízdárna, kde prezentuje část svého výstavního programu Národní galerie.

3. funkční období 2000–2002

Na počátku 3. funkčního období Senát zamítl návrh novely Ústavy ČR připravené skupinou poslanců, týkající se referenda o vstupu do Evropské unie, čímž výrazně zasáhl do politického dění. V lednu 2001 Senát uspořádal první veřejné slyšení na téma zákonná úprava a skutečná praxe veřejnoprávních sdělovacích prostředků a možnosti legislativního posílení nezávislosti sdělovacích prostředků. Jednalo se zejména o Českou televizi, ta poprvé jednání Senátu vysílala v přímém přenosu. Od té doby všechny schůze Senátu Česká televize zaznamenává a poté je vysílá ze záznamu. Ve stejném roce se konala další tři veřejná slyšení, mezi kterými bylo významné slyšení k zahraniční politice České republiky. Mezi vystupujícími byli i prezident republiky Václav Havel nebo místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Jan Kavan, zástupci příslušných výborů Poslanecké sněmovny a Senátu, bývalí ministři zahraničních věcí a další odborníci.

Předseda Evropského parlamentu P. Cox na schůzi Senátu – březen 2002

Senátoři projednali 253 návrhů zákonů, z čehož jich 178 podpořili, 60 vrátili zpět do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy a 15 návrhů zákonů zamítl. Poslanci se s míněním Senátu ztotožnili v 36 případech, což znamená 48% úspěšnost. Senátoři připravili 15 návrhů zákonů, 9 jich bylo předáno do Poslanecké sněmovny a 4 z nich dokončily legislativní proces a byly publikovány ve Sbírce zákonů.

V Senátu bylo přijato šest parlamentních delegací, šest prezidentů různých států a předseda Evropského parlamentu P. Cox. Předseda Senátu P. Pithart jednal s předsedou vlády Spojeného království Velké Británie a Severního Irska T. Blairem, s generálním tajemníkem NATO lordem G. Robertsonem, předsedou Evropské komise R. Prodim a generálním tajemníkem Rady Ev-

Přijetí generálního tajemníka Rady Evropské unie J. Solany – květen 2001

ropské unie a vysokým představitelem pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku J. Solanou.

V prostorách Senátu se konalo 24. a 25. května 2001 společné zasedání pracovní skupiny Parlamentního shromáždění Rady Evropy a Státní dumy Ruské federace k situaci v Čečně, 28. a 29. května 2001 se uskutečnila 13. schůze Parlamentního výboru přidružení Evropské unie a České republiky. Mimo jiné se také uskutečnila pracovní večeře u příležitosti setkání předsedů zahraničních výborů, výborů pro obranu a bezpečnost a výborů pro evropskou integraci parlamentů Maďarské republiky, Polské republiky, Slovenské republiky a České republiky.

Proběhla řada konferencí a seminářů, např. mezinárodní diskusní fórum Občanské organizace ve společné Evropě, konference Ženy v odboji nebo mezinárodní seminář Tolerance, respekt a lidská práva 2001. Po rekonstrukci byla 2. dubna 2002 slavnostně zpřístupněna Valdštejnská zahrada, která je pro veřejnost otevřena od 1. dubna do 31. října denně.

4. funkční období 2002–2004

V důsledku jmenování do funkce předsedy, respektive soudkyně Ústavního soudu zanikl v srpnu 2003 senátorský mandát Pavlu Rychetskému a Dagmar Lastovécké. Na jejich místa byly vypsány doplňovací volby.

Předseda Senátu P. Pithart přebírá ocenění evropské organizace Europa Nostra za obnovu Valdštejnské paláce – červen 2003

Přijetí kancléře SRN G. Schrödra – září 2003

V roce 2004 se konaly další doplňovací volby v návaznosti na volby do Evropského parlamentu, kam byli zvoleni Richard Falbr, Josef Zieleniec, Vladimír Železný a Zuzana Roithová. V lednu a únoru 2003 se konaly volby prezidenta republiky, poslanci a senátoři na své společné schůzi na Pražském hradě zvolili Václava Klause.

Ve dnech 6.–8. října 2003 se v Senátu konalo 5. zasedání Asociace evropských senátů. Český Senát je jedním ze zakladatelů Asociace, která byla zřízena v roce 2000. Během 4. funkčního období bylo Senátu postupně oběma prezidenty republiky předloženo 18 žádostí o vyslovení souhlasu se jmenováním soudců Ústavního soudu, z toho 1 osoba byla navržena opakovaně. S 11 nominovanými kandidáty Senát souhlasil, 7 návrhů odmítl.

Jednání Asociace evropských Senátů – říjen 2003

Senát projednal 260 návrhů zákonů, z nichž jich 183 podpořil, 67 vrátil zpět do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy a 10 předloh zamítl. Poslanecká sněmovna přijala 43 návrhů zákonů podle znění Senátu, což činí 56% úspěšnost. Konala se také tři veřejná slyšení Senátu.

V Senátu byly přijaty parlamentní delegace z Ruska, Polska a Kyrgyzské republiky, předseda Evropského

parlamentu P. Cox, dále prezidenti Slovenska a Rumunska a šest předsedů vlád. Senát organizoval konference a semináře související se vstupem České republiky do Evropské unie, např. diskusi Role českých zástupců ve Výboru regionů Evropské unie nebo veřejné slyšení Výboru pro evropskou integraci Evropa jako hodnotové společenství. Předseda Senátu P. Pithart pořádal konferenci Dvě stě let konzervatismu v českých zemích a pod záštitou 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky se konala IV. Konference visegradské mládeže. Obnovu Valdštejnského paláce ocenila medailí evropská organizace Evropa Nostra.

5. funkční období 2004–2006

Senát projednal 241 návrhů zákonů, přičemž s většinou z nich nesouhlasil a měl k nim různé připomínky. Pouze 100 návrhů zákonů senátoři bezvýhradně pod-

Setkání prezidenta V. Klause s nově zvolenými senátory – leden 2005

pořili. Ke 103 legislativním předlohám připravil Senát pozměňovací návrhy, 38 jich dokonce zamítl. Ze 103 návrhů zákonů zaslaných zpět do Poslanecké sněmovny souhlasili poslanci v 56 případech se zněním Senátu, což činí 54,4% úspěšnost.

Od přistoupení České republiky k Evropské unii se i Senát na základě novely svého jednacího řádu zabývá tzv. evropskou agendou, tj. projednáváním návrhů le-

Mezinárodní konference Rok poté – One Year On – květen 2005

*Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer
– říjen 2006*

gislativních aktů, komunikačních dokumentů, návrhů rozhodnutí orgánů Evropské unie apod., resp. stanovisky vlády ČR k těmto dokumentům. Senát pověřil své dva výbory – Výbor pro záležitosti Evropské unie a Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost – aby se každý ve své oblasti dokumenty pravidelně zabýval. Evropských dokumentů bylo v 5. funkčním období projednáno 27. Stanovisko obsažené ve vyjádření Senátu vláda ČR zohlední při přípravě pozic pro následující jednání o předmětném návrhu v institucích Unie. Senát se také pravidelně zabývá informacemi vlády týkajícími se zejména jednání Evropské rady.

*Přijetí čínského premiéra Wen Ťia – pao
– prosinec 2006*

Senátoři projednali 17 senátních návrhů zákonů, z nichž jich bylo 10 předloženo do Poslanecké sněmovny. V listopadu 2005 byl skupinou senátorů připraven senátní návrh zákona o Ústavu paměti národa. Jeho hlavním záměrem je zřízení instituce, mezi jejíž úkoly patří zejména provádění nestranného hodnocení doby nesvobody, evidence, úschova a využívání dokumentů a archiválií vztahujících se zejména k řízení a činnosti bezpečnostních složek státu, poskytování těchto informací oprávněným žadatelům a další blíže specifikované čin-

nosti. V Poslanecké sněmovně došlo vedle jiných změn i ke změně názvu této nově vzniklé instituce na Ústav pro studium totalitních režimů. Návrh zákona úspěšně dokončil celý legislativní proces v červnu 2007 a Ústav je tak první samostatnou institucí zřízenou z iniciativy Senátu. Konala se také dvě veřejná slyšení Senátu.

Senát navštívilo pět parlamentních delegací, šest prezidentů a dva předsedové vlády. Předseda Senátu P. Sobotka přijal předsedu Parlamentního shromáždění Rady Evropy Reného van der Lindena, místopředsedu Evropské komise a evropského komisaře pro podnikání a průmysl Güntera Verheugena, setkal se také s králem Kambodže Norodomem Sihamonim nebo s generálním tajemníkem NATO Jaapem de Hoop Schefferem.

V únoru 2006 se uskutečnil dvoudenní summit představitelů parlamentů zemí Visegradské čtyřky a na přelomu března a dubna 2006 se v sídle Senátu konalo zasedání Výboru pro kulturu, vědu a vzdělání Parlamentního shromáždění Rady Evropy. U příležitosti 10. výročí existence českého Senátu se v září 2006 v Praze konalo mimořádné zasedání Asociace evropských senátů sdružující šestnáct horních komor evropských parlamentů. Přítomní jednali na téma Horní komory parlamentů a jejich funkce v 21. století. V březnu 2006 bylo na 1. nádvoří Valdštejnského paláce otevřeno Informační centrum Senátu. V listopadu 2005 se vedoucím Kanceláře Senátu stává František Jakub.

6. funkční období 2006–2008

V prosinci 2007 zvolili senátoři 6 ze 7 členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů. Dne 8. února 2008 se konala na společné schůzi obou komor Parlamentu ČR volba hlavy státu. Zákodárci v poslední volbě druhého kola 15. února rozhodli, že funkci prezidenta republiky bude i nadále vykonávat Václav Klaus.

V roce 2007 se konala čtyři veřejná slyšení Senátu. Jedno z nich se konalo 24. května a tématem byla Reálná rizika kůrovcové kalamity po orkánu Kyrill v Národním parku Šumava.

V 6. funkčním období projednali senátoři 191 návrhů zákonů, z nichž jich 169 podpořili. Ke 22 legislativním předlohám připravili pozměňovací návrhy, se

*Veřejné slyšení Senátu o hrozcí kůrovcové kalamitě
po orkánu Kyrill – květen 2007*

Na společné schůzi Senátu a Poslanecké sněmovny probíhá volba prezidenta republiky – únor 2008

kterými poslanci souhlasili ve 12 případech. Úspěšnost Senátu tedy byla 54,5 %. Senátoři také 2 návrhy zákonů zamítli. Evropských tisků projednal Senát 58.

Senátoři projednali 19 senátních návrhů zákonů, z nichž u 3 návrhů byl ukončen legislativní proces v následujícím funkčním období. Senátem zamítnuto, popř. vráceno zpět navrhovateli bylo 8 senátních návrhů. Do Poslanecké sněmovny jich bylo postoupeno celkem 7, přičemž 3 návrhy byly Sněmovnou schváleny a vyšly ve Sbírce zákonů. Jednalo se konkrétně o novelu zákoníku práce, o novelu zákona o pozemních komunikacích a o novelu zákona o odškodnění obětí okupace.

V Senátu jsme přivítali parlamentní delegace z Albánie, Gruzie, Srí Lanky, Rakouska, Bulharska a delegaci Kongresu USA. Předseda Senátu P. Sobotka se setkal s prezidentem Srbska B. Tadičem a přijal 6 předsedů vlád různých zemí.

Osmé pracovní setkání předsedů Parlamentů zemí Regionálního partnerství se v Senátu uskutečnilo 18. dubna 2007. Vrcholem tohoto velmi důležitého setkání bylo podepsání dohody, která institucionalizuje V4 i na úrovni předsedů parlamentů.

V prostorách Valdštejnského paláce jednal summit předsedů vlád zemí visegrádské skupiny a zasedání Vý-

boru pro ekonomické záležitosti Parlamentní dimenze Středoevropské iniciativy. Proběhlo také diskusní setkání s předsedou Evropské komise Josém Manuelem Barrosem na téma Role národních parlamentů po Lisabonu a jednání předsedů vlád zemí visegrádské skupiny s prezidentem Francouzské republiky Nicolasem Sarkozym. 27. září 2008 se konal Středoevropský summit předsedů parlamentů na téma Nové formy spolupráce národních parlamentů v Evropské unii. Na přelomu let 2007 a 2008 uspořádala Kancelář Senátu ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem a Národním muzeem velmi úspěšnou výstavu Albrecht z Valdštejna a jeho doba. Ve Valdštejnské jízdárně ji navštívilo téměř 150 000 zájemců. Na prvním nádvoří Valdštejnského paláce byly otevřeny dva nové výstavní prostory: v květnu 2007 Výstavní síň, kde se jednotlivé výstavy střídají po dvou měsících, a v dubnu 2008 Trčkovská galerie se Stálou expozicí protokolárních darů.

7. funkční období 2008–2010

Senátoři projednali 239 návrhů zákonů, z nichž jich 27 vrátili s pozměňovacími návrhy. Sněmovna se s mнением senátorů ztotožnila v 15 případech. Senát dále zamítl 8 návrhů zákonů, přičemž v polovině případů ne-

byly zákony přijaty. Dále Senát projednal 26 senátních návrhů zákonů, z nichž jich 19 schválil. Náročnou cestu legislativním procesem až do Sbírky zákonů, který v mnoha případech překračuje hranice funkčních období, dokončilo 5 z nich. Dále bylo projednáno 69 dokumentů Evropské unie a 80 mezinárodních smluv. Mezi nejsledovanější a mediálně nejatraktivnější nepo-

*Mezinárodní konference Deset let od rozšíření NATO
– březen 2009*

chybně patřila Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, jejíž projednávání v Senátu skončilo v květnu 2009. Po celé 1. pololetí roku 2009 věnoval Se-

*Přijetí předsedy Evropské komise J. M. Barrosa
– duben 2009*

nát velkou pozornost předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

Senátoři volili kandidáty na funkce Veřejného ochránce práv, předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů i jeho inspektorů. Zvolili také místopředsedu Státního

*Setkání s prezidentem Slovenska I. Gašparovičem
– červen 2009*

zemědělského intervenčního fondu. Na svých schůzích Senát dále za účasti všech zainteresovaných projednal 5 tzv. velkých petic, tedy těch, které podepsalo více než 10 000 občanů, vyjádřil se k situaci v Gruzii a přijal Rezoluci k 20. výročí návratu svobody do ČR. Intenzivně se také zajímal o situaci v místech zasažených ničivými záplavami v létě 2009.

Dvanáct parlamentních delegací přijelo do Senátu, aby si členové jednotlivých parlamentů vyměnili zkušenosti a jednali o aktuálních problémech. Předseda Senátu P. Sobotka přijal generálního tajemníka Rady Evropské unie Javieru Solanu a předsedu Evropského parlamentu Jerzyho Buzka. V Senátu se uskutečnilo oficiální přijetí osmi hlav států a tří premiérů. Ve dnech 12. až 13. března 2009 se konala mezinárodní konference Deset let od rozšíření NATO: úspěchy, výzvy a výhlídky, velmi sledovanou byla i konference předsedů parlamentů evropských postkomunistických zemí Cesta z okovů v listopadu 2009, která se věnovala základním aspektům rozpadu komunistického totalitního systému ve střední a východní Evropě v roce 1989.

První den roku 2010 byly spuštěny senátní webové stránky pro mládež, které přístupnou formou osvětlují činnost a kompetence horní parlamentní komory.

*Konference předsedů parlamentů evropských
postkomunistických zemí Cesta z okovů – listopad 2009*

8. funkční období 2010–2012

V první polovině 8. funkčního období, tedy od listopadu 2010 do konce října 2011, se senátorky a senátoři sešli na 13 schůzích. Celkem projednali 134 návrhů zákonů, z nichž jich 84 podpořili, 31 vrátili do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy a 19 návrhů zákonů zamítli. Poslanci při opětovném hlasování o návrzích zákonů vrácených s pozměňovacími návrhy setvali v 16 případech na svém původním znění, 9 schválili ve znění Senátu a 1 návrh zákona nebyl přijat. O 5 návrzích nebylo do konce října 2011 hlasováno. Z 19 návrhů zákonů, které Senát zamítl, Poslanecká sněmovna 16 schválila ve svém znění, o 3 zbývajících bude ještě po říjnu 2011 hlasovat. Senát zároveň využil svého práva zákonodárné iniciativy a předložil Poslanecké sněmovně 14 nových návrhů zákonů. Šest z nich bylo posléze schváleno a vyhlášeno ve Sbírce zákonů. Senátorky a senátoři na schůzích projednali také čtyři petice, které podepsalo více než 10 000 občanů. Téměř na každé schůzi se Senát zabýval informacemi vlády o jejích pozicích před či po jednání Evropské

Seminář Důchodová reforma – březen 2011

rady, projednal také téměř 40 evropských tisků. Poprvé senátoři využili nového článku zákona o jednacím řádu Senátu, který upravuje tzv. vázaný mandát, kdy nelze bez předchozího souhlasu Senátu vyslovit za Českou republiku souhlas při hlasování v orgánech Evropské unie. Velká diskuse proběhla také k vládou předloženému Národním programu reforem a Konvergenčním programu. Oba tyto materiály Senát posléze odmítl.

Předseda Senátu M. Štěch a maďarský prezident P. Schmitt – duben 2011

Předseda Evropského parlamentu Jerzy Buzek na tiskové konferenci v Senátu – červen 2011

Na lednové schůzi schválil Senát usnesení k situaci v Bělorusku, ve kterém odsoudil brutální zásah běloruské policie proti demonstracím, které vypukly v souvislosti s prezidentskými volbami v prosinci minulého roku, a žádal propuštění všech nezákonně zadržených a vězňených účastníků těchto demonstrací.

Mezi zahraničními návštěvami lze jmenovat například místopředsedu Evropské komise Maroše Šefčoviče nebo generálního tajemníka OSN Ban-Ki-Moona. Předseda Evropského parlamentu Jerzy Buzek v Senátu vystoupil na mezinárodní konferenci Finanční perspektiva Evropské unie a priority České republiky. Senát navštívili také čtyři evropští prezidenti a několik parlamentních delegací, z nichž předseda Sněmovny reprezentantů Irácké republiky Osam Abdul Aziz Mohammad Al-Nujaify slavnostně otevřel putovní výstavu fotografií Hanzelky a Zikmunda z Iráku. Předseda Senátu M. Štěch uspořádal v září Konferenci předsedů parlamentů zemí V4 na téma role národních parlamentů při kontrole a přijímání evropské legislativy po přijetí Lisabonské smlouvy. Přítomní účastníci debatovali také o nejnovějším vývoji ve světové ekonomice a o dopadech na hospodářskou politiku zemí Visegradské skupiny. Senát v září mimo jiné hostil i zasedání premiérů zemí V4.

Konference předsedů parlamentů zemí V4 – září 2011

Na půdě Senátu vedle mnohých dalších jednání byl již v lednu zahájen dialog o aktuální situaci v českém zdravotnictví, debata se vedla také o reformě penzijního systému na semináři s názvem Důchodová reforma – výzva i nebezpečí nebo o způsobu volby hlavy státu na konferenci Přímá volba prezidenta – změna Ústavy ČR.

SENÁT A VEŘEJNOST

Senát sídlí v historicky velmi cenných a zajímavých prostorách. Kancelář Senátu pro činnost Senátu a potřeby senátorů nechala všechny prostory zrekonstruovat a hned po kolaudaci je postupně zpřístupňovala i široké veřejnosti.

Dvakrát ročně se pořádají Dny otevřených dveří, během nichž je celé sídlo Senátu pro zájemce otevřeno, a to 8. května a 28. října. Skupiny návštěvníků jsou v tyto dny provázeny zkušenými průvodci v prostorách, které slouží pro jednání Senátu i pro oficiální příležitosti. Účastníci prohlídky mohou nahlédnout i do pracoven senátorů nebo do zázemí Jednacího sálu. Otevřen je i Kolovratský palác, kde si návštěvníci prohlédnou vyznačenou trasu sami bez průvodců.

Nejcennější historické prostory Valdštejnského paláce jsou pro veřejnost otevřeny o víkendech, vstup je zdarma. Návštěvníci volně procházejí místnostmi, v každé jsou trojjazyčné informační panely. Valdštejnská zahrada je otevřena denně v době od 1. dubna do 31. října.

Kancelář Senátu ovšem neprezentuje pouze sídlo Senátu, ale snaží se také návštěvníkům přiblížit práci Senátu i jednotlivých senátorů, vedle toho pořádá pro zájemce i řadu kulturních akcí. Pro školní mládež jsou připravovány komentované prohlídky Senátu, pro pedagogy dvakrát ročně odborné semináře, na kterých přednášejí jak senátoři, tak i pracovníci Kanceláře Senátu.

Pro kulturní akce je nejvíce využívaný prostor Valdštejnské zahrady, kde se nachází přirozené pódium v Sala terreně. Od června do září se zde již několik let pořádá přehlídka regionálních souborů Kulturní léto v Senátu. V jeho rámci vystupují nejrůznější soubory z volebních obvodů jednotlivých senátorů. V nabídce jsou každý rok folklorní skupiny, dechovka, jazz, vážná i populární hudba, pěvecká i taneční vystoupení. Představení se konají vždy ve čtvrtek od 17 hodin. Jednou za rok se koná také tradiční Setkání s občany, kdy předseda Senátu pozve Pražany i návštěvníky Prahy do zahrady. V neformálním prostředí si mohou pohovořit se senátory i zhlédnout kulturní program.

Valdštejnská zahrada je ale využívána i jako výstavní prostor, na velkoplošných panelech se během celé sezony vystřídají vždy dvě až tři výstavy. Dalším výstavním prostorem je Výstavní síň, do které se vchází z 1. nádvoří Valdštejnského paláce. Každoročně hostí sedm nejrůznějších výstav. Výstavní rok bývá již tradičně zakončen velmi úspěšnou a prestižní Vánoční výstavou. Jedna z expozic je pro zájemce připravena i v podzemí. V zrekonstruovaných prostorách pod Valdštejnským palácem, jež mají svou jedinečnou atmosféru

Den otevřených dveří

umocněnou starým klenutím, je v Trčkovské galerii instalována stálá výstava protokolárních darů. Příchozí obdivují předměty, které senátoři dostali od svých zahraničních partnerů nebo které naopak mají připravené jako dárky pro své kolegy z jiných zemí. Výstavní síň i Trčkovská galerie jsou pro veřejnost otevřeny denně, vstup stejně jako do všech ostatních prostor je pro návštěvníky volný. Výstavy se též pořádají v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce, v předsáli Jednacího sálu nebo v chodbě místopředsedů, kam je vstup podřízen otvírací době daného prostoru.

O tom, že o prohlídku Senátu i o akce zde pro veřejnost pořádané je velký zájem, svědčí mimo jiné i počet návštěvníků. Podle toho, jak se jednotlivé prostory veřejnosti otvíraly, stoupalo i jejich číslo. Poslední léta se počet občanů, kteří Senát navštívili, ustálil na přibližně 200 000 zájemců. Všem, kteří mají o návštěvu Senátu zájem, nebo i těm, kteří se chtějí něco bližšího o Senátu a senátorech dozvědět, slouží i Informační centrum Senátu, do kterého se vstupuje z 1. nádvoří Valdštejnského paláce. Pro veřejnost je otevřené každý všední den, tel. 25707 5707. Veškeré informace o akcích konaných v Senátu pro veřejnost stejně jako o činnosti a programu Senátu naleznete na webových stránkách www.senat.cz, které obsahují i oddíl pro děti a mládež. O veškeré činnosti Senátu a senátorů informuje čtvrtletník Senát, jenž je pro zájemce k dispozici v sídle Senátu nebo v regionálních kancelářích senátorů.

SÍDLO SENÁTU

Senát sídlí ve třech malostranských palácích: Valdštejnském, Kolovratském a Malém Fürstenberském.

VALDŠTEJNSKÝ PALÁČ

Palácový komplex dal v letech 1623-1634 vystavět šlechtic Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna na místě Trčkovského paláce a dalších 23 domů, tří velkých zahrad a cihelny. Původně nevýznamný a chudý příslušník české šlechty se výhodnými sňatky i koupěmi domohl značného majetku i významného postavení na císařském dvoře, takže se rozhodl vybudovat honosné sídlo, které by konkurovalo i Pražskému hradu. V době jeho největší slávy mu patřila značná část Čech od Frýdlantu přes Jičín, ze kterého chtěl zřídit hlavní město svého panství, až skoro ke Hradci Králové.

Pro budování svého pražského sídla pozval významné architekty, stavitele, malíře, sochaře i další umělce a řemeslníky. Architekty a stavitele paláce byli Andrea Spezza z Aronga, který měl za sebou již pozo-

ruhodná díla v zahraničí, Giovanni Pieroni, mj. i autor několika Valdštejnových staveb v Jičíně, a Niccolo Sebregondi, působící před tím především v Římě a Mantově. Uměleckou výzdobu zahrady svěřil Valdštejn někdejšímu císařskému sochaři Rudolfa II. Adrianu de Vries. Ten vytvořil unikátní soubor soch, sousoší a kašen spojující pozoruhodnou estetiku manýristického typu s dynamikou nastupujícího baroka. I další umělci, kteří pracovali na výzdobě paláce, patřili k tehdejší špičce ve svém oboru, jako například tvůrce štukové výzdoby Domenico Canevalle, Santino Galli a hlavně malíř Baccio di Bianco, který vyzdobil freskami nejvýznamnější prostory paláce.

KOLOVRATSKÝ A MALÝ FÜRSTENBERSKÝ PALÁČ

Kolovratský palác dala postavit hraběnka Marie Barbora Černínová z Chudenic se svým manželem, nejvyšším hofmistrem Heřmanem Jakubem Černínem ve druhé polovině 18. století. Palác vznikl nákladnou přestavbou menšího domu za vedení italského architekta Ignáce Palliardiho. Vzniklo honosné šlechtické sídlo, jež v době klasicismu mělo připomenout palácový typ vrcholného baroka. V 19. století byl palác, již v držení rodu Kolovratů, přestavěn v novobarokním slohu. S Kolovratským palácem je stavebně propojen Malý Fürstenberský palác, postavený okolo r. 1770. Na tento dům se napojuje půvabná rokoková terasovitá zahrada, vybavená altány, schodištěm a balustrádami a vystupující do trojdílné Sala terreny.

Valdštejnský palác byl až do roku 1945 v držení potomků Albrechta z Valdštejna, Kolovratský a Malý Fürstenberský palác byly zakoupeny v r. 1918 pro ministerskou radu. V r. 1938 zde probíhala jednání týkající se Mnichovské smlouvy. Po druhé světové válce všechny tyto paláce sloužily státním úřadům.

INTERIÉRY VALDŠTEJNSKÉHO PALÁCE

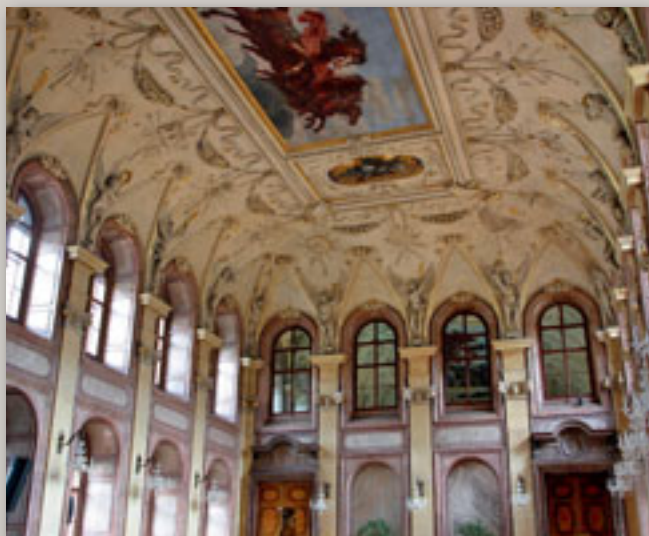
Historické prostory Valdštejnského paláce mohou zájemci navštívit o víkendech nebo při dnech otevřených dveří, kdy je prohlídková trasa rozšířená. Organizované skupiny si mohou objednat prohlídku i v některých pracovních dnech.

Prohlídka začíná v Hlavním sále, který je největší prostorou paláce (24 x 12 metrů), propustující dvě poschodí. Je situován na místě bývalého Trčkovského paláce s hlavním průčelím směrem na Pražský hrad. Na štukované klenbě jsou kromě fresky, zobrazující Albrechta z Valdštejna jako boha Marta, figury génia a vojenské emblémy. Mramorové ostění pochází až z roku 1853, kdy sem bylo přeneseno z Černínské paláce na Hradčanech. V Hlavním sále se 18. 12. 1996 konala ustavující schůze českého Senátu a dva roky se zde konaly schůze Senátu, nyní slouží k pořádání seminářů, konferencí a kulturních pořadů.

Kolmo na sál jsou reprezentační místnosti Valdštejnovy, z nichž první – Rytířská síň – je opatřena koženými

Rytířská síň

Hlavní sál

tapetami, nad krbem je jezdecký portrét Valdštejna z roku 1631. Nástenkové malby jsou dílem P. Maixnera z druhé poloviny 19. století. V Rytířské síni se nyní konají přijetí významných zahraničních státníků.

Následuje Předpokoj, místnost, kde čekali hosté na přijetí u Albrechta z Valdštejna. Interiér zdobí benátská zrcadla, portrét Ferdinanda III., Františka Arnošta z Valdštejna, jeho manželky Marie Alžběty a dvě velké květinové zátiše z počátku 18. století.

V nárožní komnatě, Audienční síni, zaujme freska antického kováře Héfaista a další nástenkové fresky, dílo Biancovo. Ve čtyřech klenebních polích je zobrazen vývoj lidstva - Zlatý věk, Stříbrný věk, Bronzový věk, Železný věk. Vzácné jsou intarzované dveře na „tajné“ schodiště, pocházející ještě z Trčkovského paláce.

Na straně paláce proti Hlavnímu sálu jsou nad sebou dvě chodby: Mytologická a Astronomická (ta je v současné době nepřístupná). Mytologická chodba jistě zaujme každého návštěvníka. Baccio del Bianco se v její výzdobě nechal inspirovat Ovidiovými Proměnami a vytvořil naprosto dokonalé dílo. V chodbě je vystavena masivní cestovní truhla Albrechta z Valdštejna z počátku 17. století s unikátním a složitým způsobem zamykání. V současnosti se zde konají také dlouhodobé výstavy, většinou související se Senátem nebo Valdštejnským palácem.

Sousedící Valdštejnova pracovna patřila do areálu soukromých Valdštejnových pokojů. Nástenkové freska zobrazuje boha slunce Helia, pochází asi z druhé poloviny 17. století. Na štukových páslech kolem místnosti se opakuje symbol dvou lvů, mezi nimiž jsou orlice nebo monogram A. W. Tento detail inspiroval autora senátního loga, jen monogram vyměnil za symbolické S (Senát). V rohu u druhých dveří jsou kachlová kamna s datací 1680, na kachlích je erb rodu Valdštejnů. Pracovna nyní slouží jako zasedací místnost, především pro Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Z Mytologické chodby se dá vstoupit do východní části paláce, kde byla v přízemí rozsáhlá konírna pro téměř 40 koní. Zajímavostí je, že každý kůň měl nad úvazem svůj portrét. Konírna byla v rámci rekonstrukce paláce přebudována v Jednací sál Senátu.

Areál uzavírá na východě monumentální objekt jízdárny - její prostor měří asi 900 m² - s okny na jižní stěně a výhledem do zahrady a na rybníček. Konají se zde významné výstavy, organizované převážně Národní galerií.

VALDŠTEJNSKÁ ZAHRADA

Náročný stavebník paláce, vévoda Albrecht Eusebius z Valdštejna, počítal i se založením velké zahrady, obsahující všechny divy a atrakce dobového zahradního umění. Tak již v první etapě jejího budování (před rokem 1634) vznikla impozantní Sala terrena, umělá jeskyně a krápníková skála, náročná a manýristicky bizarní architektura voliéry i působivé vodní zrcadlo velkého rybníka před jízdárnou. Je doložena i bohatá sochařská výzdoba. Většinu soch dodala dílna Adriaena de Vries. Celá vynikající sochařská výzdoba byla však v roce 1648 uloupěna švédskými vojsky. V letech 1910 až 1919 byly nákladem Adolfa z Valdštejna-Wartenberka pořízeny odlitky de Vriesových soch, chovaných ve Švédsku v zahradě zámku v Drottningholmu. Počet získaných odlitků byl ovšem daleko větší než počet soch, které Švédové v roce 1648 odvezli ze zahrady. Dnešní soubor sochařské výzdoby je tedy téměř dvojnásobný oproti původnímu stavu z doby vzniku zahrady před rokem 1634.

Po převzetí Valdštejnské zahrady jako součásti sídla areálu Senátu v roce 1996 bylo zjištěno, že je potřeba zejména rekonstruovat zcela nefunkční kanalizaci, veškeré komunikace a zpevněné plochy, ošetřit krápníkovou stěnu, všechny kašny a restaurovat fresky v sale terreně. Zahrada byla po náročné rekonstrukci otevřena pro veřejnost na jaře roku 2002.

Valdštejnská zahrada

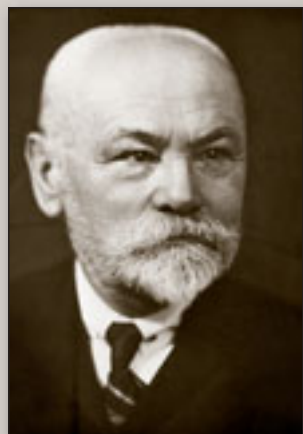
Od 12. do 19. srpna 2002 byla velká část České republiky postižena katastrofálními záplavami. Přes včasná opatření byly zaplaveny spodní prostory Valdštejnského i Kolovratského paláce a Valdštejnská zahrada. V horní části zahrady dosáhla voda výše až 30 cm, ve spodní části kolem Sala terreny hladina vody dosahovala téměř 1 metru. Několikadenní zaplavení vodou a bahnem tuto část značně zdevastovalo. Po opadnutí vody se urychleně přikročilo k čištění a nutným opravám. Díky velkému pracovnímu nasazení byla zahrada po povodni otevřena pro veřejnost již 11. září.

Ve Valdštejnské zahradě probíhá každý rok hojně navštěvované Kulturní léto, na kterém se představují především regionální hudební soubory.

SENÁT NÁRODNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY 1920 – 1939

Zroce 1918 z rozpadlé monarchie Rakousko-Uhersko začaly vznikat nové státy, i když některé měly již svou více či méně bohatou minulost. Tak to bylo i u nás, protože vytváření Československé republiky bylo chápáno jako obnovení české státnosti, jejíž kontinuita byla pouze násilně přerušena. Rozdíl byl ovšem v území, na kterém byl tento stát utvářen, a ve státním zřízení, protože příznivců monarchie po neblahých zkušenostech minulých staletí nebylo příliš.

Po 28. říjnu 1918 se začala urychleně vytvářet státní správa včetně základních ústavních institucí, i když v této porevoluční době ještě ne plně demokratických. Stát řídil Národní výbor, jehož členové byli jmenováni politickými stranami, a vykonával po jistou dobu moc zákonodárnou i výkonnou. Po přijetí prozatímní ústavy se transformoval na první Národní shromáždění.

Cyril Horáček

Prozatímnost ústavy s sebou přinášela mnohá úskalí, proto na podzim roku 1919 zahájil práci ústavní výbor, který měl připravit normu dokonalejší. Ústavní výbor měl 32 členů, kteří zastupovali jednotlivé politické strany. Předsedou byl A. Meissner (sociální demokracie), parlamentním zpravodajem byl právník Václav Bouček. Politickými tvůrci ústavy byli především A. Švehla (agrární strana) a A. Meissner, na projednávání se podíleli i zkušení politici jako K. Kramář nebo J. Malypetr. Práce probíhaly velmi intenzivně, takže Tusarová vláda mohla podat návrh ústavy již v únoru r. 1920. Projednávání předlohy ústavního zákona začalo 27. února, ústava byla přijata před čtvrtou hodinou ráno 29. února.

Nová ústava se inspirovala – pochopitelně – ústavou rakouskou, ale i dalšími, např. francouzskou a americkou. Všechny státy, jejichž ústavy byly pro naši vzorem, měly zakotven parlament dvoukomorový (v Panské sněmovně rakousko-uherské, horní komora parlamentu, působila řada významných Čechů). Toto, a snad i tehdejší názor, že znakem vyspělosti státu je druhá komora parlamentu, přispělo k tomu, že Národní shromáždění Republiky československé bylo ustaveno jako dvoukomorové. Škládalo se z Poslanecké sněmovny o 300 členech a 150členného Senátu. Do obou komor se volilo poměrným systémem, Sněmovna byla volena na 6 let, Senát na 8 let. Obě komory se obnovovaly vždy v celku. Do Sněmovny mohl být zvolen občan, který dosáhl věku 30 let s nejméně tříletým státním občanstvím a volit mohl 21letý, do Senátu mohl volit

Kolovratský palác

26letý a být zvolen po dosažení věku 45 let s nejméně desetiletým státním občanstvím. Do parlamentu nemohli být voleni župané a okresní náčelníci. Hlasovací právo nebylo právem, ale povinností.

První volby do Senátu se konaly v květnu r. 1920 a bylo zvoleno 142 senátorů z 11 politických stran. Nejvíce míst obsadila Československá sociální demokracie (41), s velkým odstupem následovala Republikánská strana venkova (18), Československá strana lidová (18), Německá sociální demokracie (16). Ostatní strany získaly od 3 do 11 mandátů. Zbývající senátoři byli voleni ve dvou národnostních enklávách – 4 na Těšínsku a 4 na Podkarpatské Rusi. 51 senátorů bylo předtím členy Národního shromáždění.

V předsednických funkcích se během existence Senátu Národního shromáždění vystřídali: Cyril Horáček, Karel Prášek, Václav Donát (všichni tři část 1. volebního období), Václav Klofáč, Mořic Hruban (oba část 2. volebního období), František Soukup (ve 3. a 4. volebním období).

I když řádné volební období mělo trvat osm let, většinou bylo zkráceno a volby se konaly společně s volbami do Sněmovny. Senát tak pracoval po čtyři volební období (1920–1925, 1925–1929, 1929–1935, 1935–1939).

Senát ve 4. volebním období zasedal sedmkrát, sedmé zasedání trvalo od 29. 3. 1938 do 18. 5. 1938, poslední zákon byl v Senátu schválen 12. května 1938. Dnem 16. 9. 1938 prohlásil prezident republiky 7. zasedání Senátu za skončené. Senát se již poté nesešel a byl pozdějším prezidentem Háchou 21. března 1939 – již za existence protektorátu – rozpuštěn a po skončení II. světové války nebyla jeho činnost obnovena.

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

PRVNÍ FUNKČNÍ OBDOBÍ 1996–1998

Petr Pithart
předseda

Vladimír Zeman
místopředseda
(do 19. 3. 1998)

Přemysl Sobotka
místopředseda

Ivan Havlíček
místopředseda

Jaroslava Moserová
místopředsedkyně

Bohumil Kulháněk
místopředseda
(od 20. 3. 1998)

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Petr Pithart - předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Luděk Zahradníček
předseda

do září 1998

Jarmila Filipová
předsedkyně

od září 1998

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Jaroslav Jurečka - předseda

VÝBOR PETIČNÍ, PRO LIDSKÁ PRÁVA, VĚDU, VZDĚLÁVÁNÍ A KULTURU

František Vízek - předseda

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Michael Žantovský - předseda

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

František Bartoš - předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Libuše Benešová - předsedkyně

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Pavel Rychetský
předseda

do července 1998

Jiří Vyvadil
předseda

od září 1998

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Jan Kráček - předseda

VOLEBNÍ KOMISE

Bohumil Kulháněk - předseda

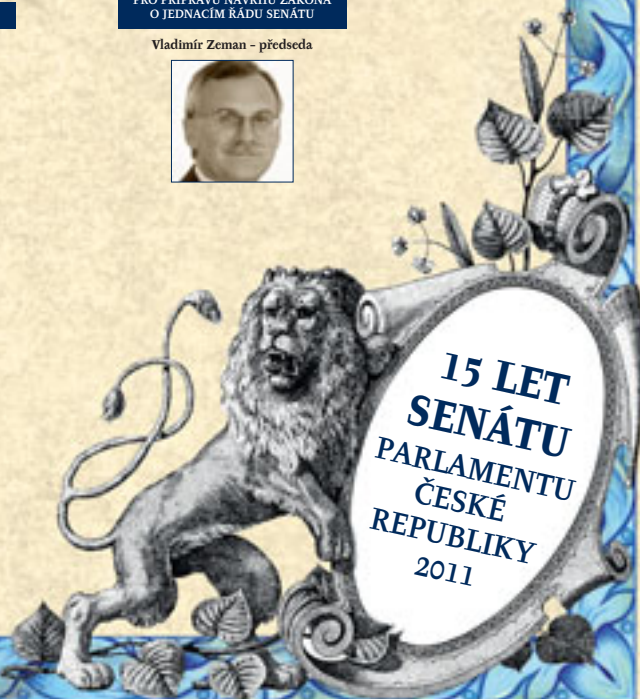
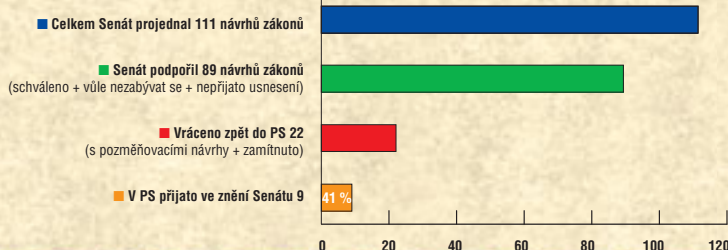

KOMISE SENÁTU PRO PŘÍPRAVU NÁVRHU ZÁKONA O JEDNACÍM ŘÁDU SENÁTU

Vladimír Zeman - předseda

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

DRUHÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ 1998–2000

Ivan Havlíček
1. místopředseda

Přemysl Sobotka
místopředseda

Libuše Benešová
předsedkyně

Petr Pithart
místopředseda

Jaroslav Musial
místopředseda

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Libuše Benešová - předsedkyně

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Ladislav Svoboda - předseda

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Karel Burda - předseda

VÝBOR PETIČNÍ, PRO LIDSKÁ PRÁVA, VĚDU, VZDĚLÁVÁNÍ A KULTURU

Irena Ondrová - předsedkyně

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Michael Žantovský - předseda

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

František Bartoš - předseda

VÝBOR PRO EVROPSKOU INTEGRACI

Jarmila Filipová - předsedkyně

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Petr Smutný - předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Jiří Vyvadil - předseda

VOLEBNÍ KOMISE

Bohumil Kulháněk - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Karel Korytář - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ

Milan Špaček - předseda

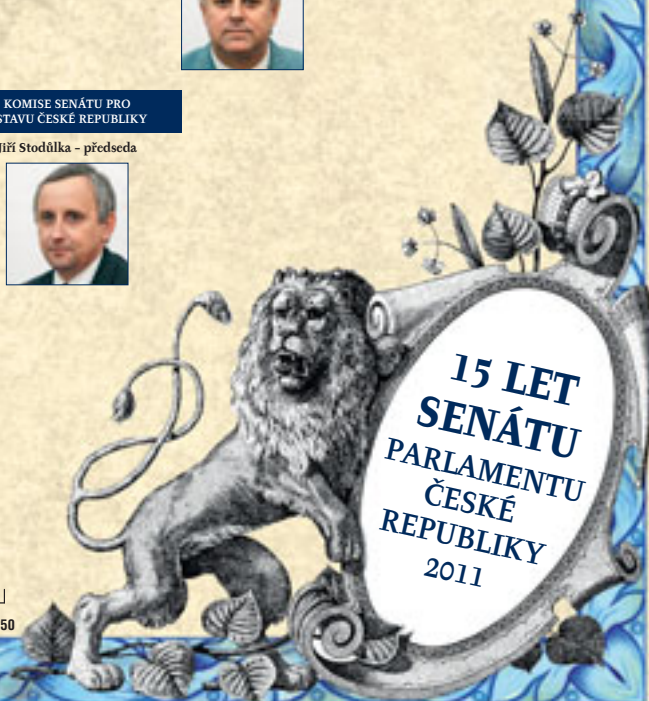
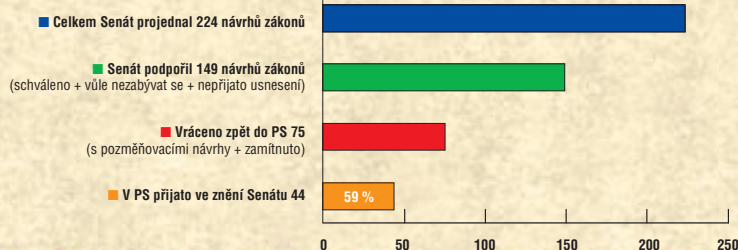

KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY

Jiří Stodůlka - předseda

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

TŘETÍ FUNKČNÍ OBDOBÍ 2000–2002

Petr Pithart
předseda

Jan Ruml
místopředseda

Přemysl Sobotka
1. místopředseda

Zdeněk Vojtíš
místopředseda

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Petr Pithart - předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Tomáš Julínek - předseda

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Milan Balabán - předseda

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

František Mezihořák - předseda

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Michael Žantovský - předseda

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

Zuzana Roithová - předsedkyně

VÝBOR PRO EVROPSKOU INTEGRACI

Jiří Skalický - předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Jiří Brýdl - předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Dagmar Lastovecká - předsedkyně

VOLEBNÍ KOMISE

Jitka Seitlová - předsedkyně

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Karel Korytář - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJINY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ

Milan Špaček - předseda

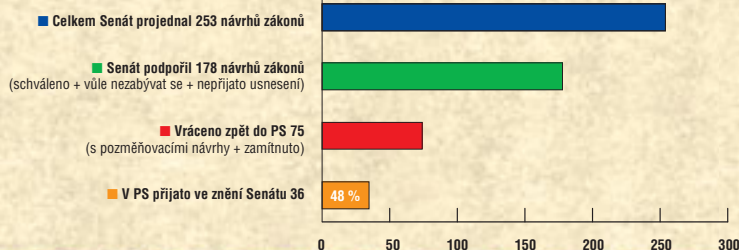

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY A PARLAMENTNÍ PROCEDURY

Jiří Stodůlka - předseda

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

ČTVRTÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ 2002–2004

Přemysl Sobotka
1. místopředseda

Jan Ruml
místopředseda

Petr Pithart
předseda

Ladislav Svoboda
místopředseda

Mirek Topolánek
místopředseda

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Petr Pithart - předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Jan Hadrava - předseda

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Milan Balabán - předseda

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

František Mezihořák - předseda

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Josef Jařab - předseda

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

Tomáš Julínek - předseda

VÝBOR PRO EVROPSKOU INTEGRACI

Jiří Skalický - předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Jiří Brýdl - předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Dagmar Lastovecká
předsedkyně

do srpna 2003

Jaroslav Kubera
předseda

od září 2003

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Adolf Jílek - předseda

VOLEBNÍ KOMISE SENÁTU

Josef Pavlata - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ROZVOJ VENKOVA

Jan Fencel - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ

Jitka Seitlová - předsedkyně

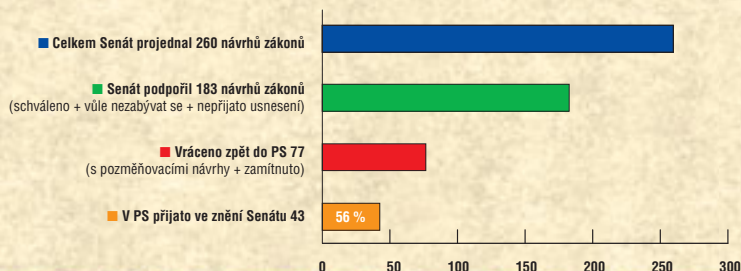

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY A PARLAMENTNÍ PROCEDURU

Jiří Stodůlka - předseda

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

PÁTÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ 2004–2006

Petr Pithart
1. místopředseda

Jiří Liška
místopředseda

Přemysl Sobotka
předseda

Edvard Outrata
místopředseda

Petr Smutný
místopředseda

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Přemysl Sobotka - předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Helena Rügnerová - předsedkyně

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Milan Balabán - předseda

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

Václav Jehlička - předseda

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Josef Jařab - předseda

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

Alena Palečková - předsedkyně

VÝBOR PRO ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE

Luďěk Seřizg - předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Jiří Brýdl - předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Jaroslav Kubera - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Daniela Filipiová - předsedkyně

VOLEBNÍ KOMISE

Josef Pavlata - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ROZVOJ VENKOVA

Václava Domšová - předsedkyně

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY

Jiří Oberfalzer - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ

Jan Hadrava - předseda

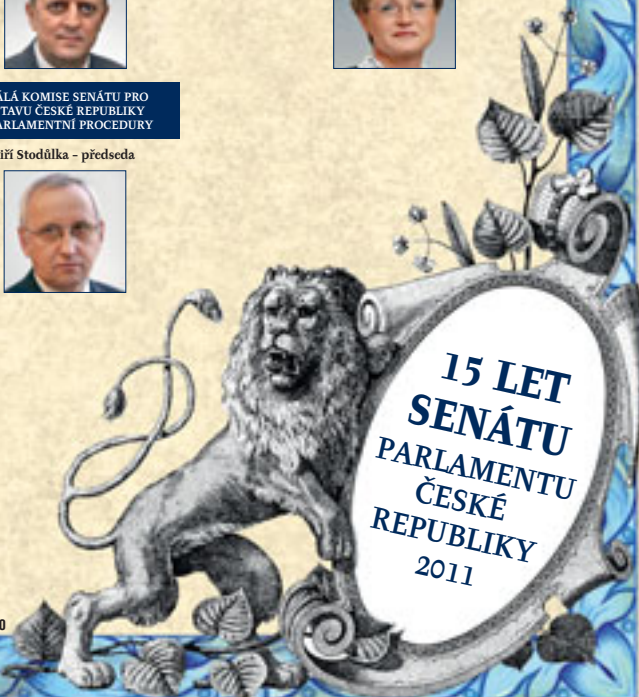
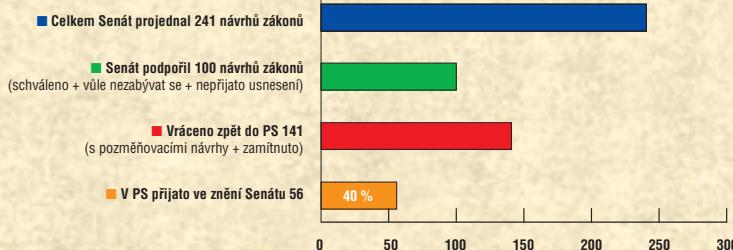

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY A PARLAMENTNÍ PROCEDURY

Jiří Stodůlka - předseda

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

ŠESTÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ 2006–2008

Petr Pithart
1. místopředseda

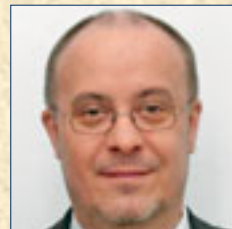
Jiří Liška
místopředseda

Přemysl Sobotka
předseda

Jan Rakušan
místopředseda

Jiří Šneberger
místopředseda

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Přemysl Sobotka – předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Jiří Pospíšil – předseda

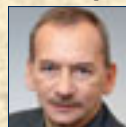
VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Ivan Adamec – předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Jaroslav Kubera – předseda

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

Václav Jehlička – předseda

Karel Barták – předseda

do ledna 2007

od února 2007

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Karel Schwarzenberg – předseda

do ledna 2007

Richard Sequeus – předseda

od února 2007

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

Alena Palčáková – předsedkyně

VÝBOR PRO ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE

Luděk Seifzig – předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ivo Bábek – předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY

Jiří Oberfalzer – předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Daniela Filipiová – předsedkyně

VOLEBNÍ KOMISE

Josef Pavlata – předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO OCHRANU SOUKROMÍ

Josef Kalbáč – předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ROZVOJ VENKOVA

Václava Domšová – předsedkyně

DOČASNÁ KOMISE SENÁTU PRO POSOUZENÍ ÚSTAVNOSTI KOMUNISTICKÉ STRANY ČECH A MORAVY

Jaromír Štětina – předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY A PARLAMENTNÍ PROCEDURY

Jiřina Rípelová – předsedkyně

DOČASNÁ KOMISE SENÁTU PRO ZJIŠTĚNÍ OSOB Z POLITICKÝCH DŮVODŮ ZADRŽENÝCH, VĚZNÝCH A JINAK PERZEKVOVANÝCH BĚLORUSKÝM REŽIMEM

Vlastimil Schnal – předseda

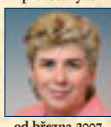
STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ

Jitka Seitlová – předsedkyně

do února 2007

Jana Juřenčáková – předsedkyně

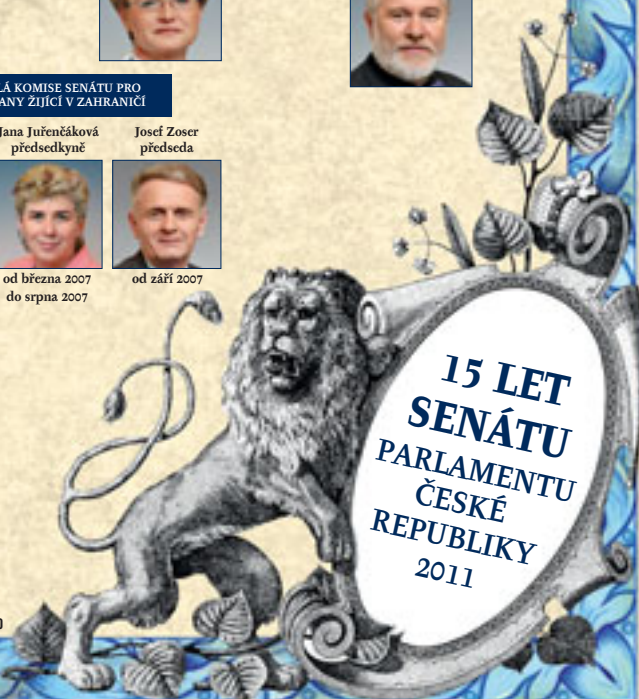
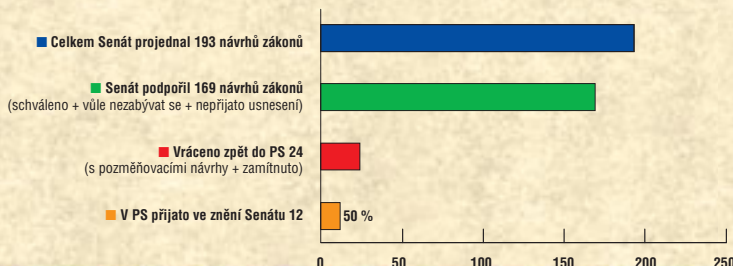
od března 2007

Josef Zoser – předseda

od září 2007

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

SEDMÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ 2008–2010

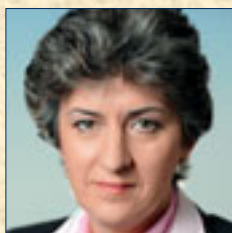
Jiří Liška
místopředseda

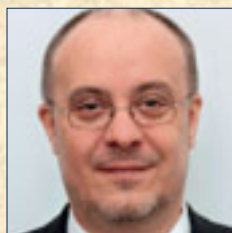
Petr Pithart
místopředseda

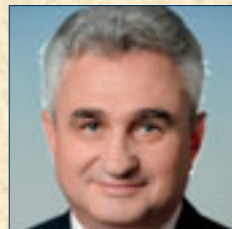
Přemysl Sobotka
předseda

Alena Gajdůšková
1. místopředsedkyně

Jiří Šneberger
místopředseda

Milan Štěch
místopředseda

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Přemysl Sobotka - předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Jiří Pospíšil - předseda

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Jan Hajda - předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Jaroslav Kubera - předseda

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

Jaromír Jermář - předseda

VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Jiří Dienstbier - předseda

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

Alena Palečková - předsedkyně

VÝBOR PRO ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE

Luděk Seifzig - předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ivo Bárek - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO SDELOVACÍ PROSTŘEDKY

Jiří Oberfalzer - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Tomáš Julínek - předseda

VOLEBNÍ KOMISE

Tomáš Grulich - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO OCHRANU SOUKROMÍ

Jana Juřencáková - předsedkyně

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ROZVOJ VENKOVA

Ludmila Müllerová - předsedkyně

DOČASNÁ KOMISE SENÁTU PRO POSOUZENÍ ÚSTAVNOSTI KOMUNISTICKÉ STRANY ČECH A MORAVY

Jaromír Štětina - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PODPORU DEMOKRACIE VE SVĚTĚ

Vlastimil Sehnal - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY A PARLAMENTNÍ PROCEDURY

Jiřina Rípelová - předsedkyně

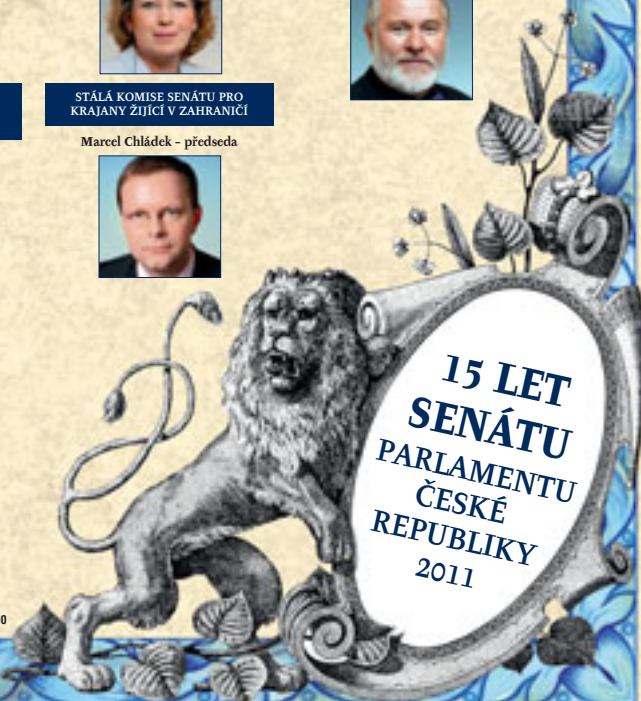
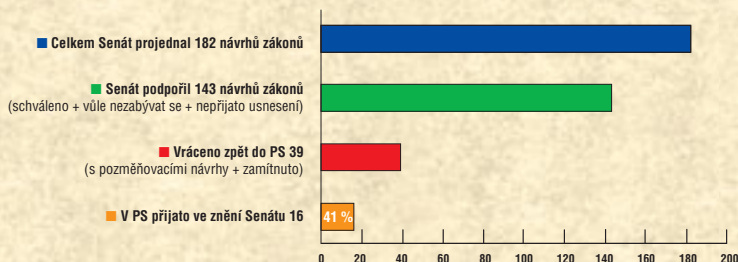

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ

Marcel Chládek - předseda

Legislativní aktivita

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

OSMÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ 2010–2012

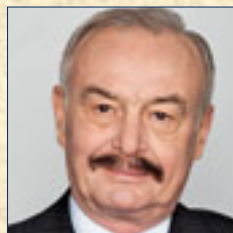
Alena Gajdůšková
místopředsedkyně

Petr Pithart
místopředseda

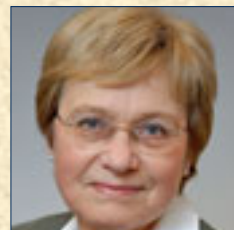
Milan Štěch
předseda

Přemysl Sobotka
1. místopředseda

Zdeněk Škromach
místopředseda

Alena Palečková
místopředsedkyně

Výbory a komise Senátu

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Milan Štěch - předseda

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

Jaroslav Kubera - předseda

VÝBOR PRO HOSPODÁŘSTVÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A DOPRAVU

Jan Hajda - předseda

ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ VÝBOR

Miroslav Antl - předseda

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

Jaromír Jermář - předseda

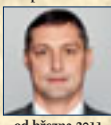
VÝBOR PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI, OBRANU A BEZPEČNOST

Jiří Dienstbier
předseda

do ledna 2011

Jozef Regec
předseda

od března 2011

VÝBOR PRO ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKU

Daniela Filipiová - předsedkyně

VÝBOR PRO ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE

Luděk Seřiz - předseda

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ivo Bárek - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY

Jiří Oberfalzer - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU

Karel Korytář - předseda

VOLEBNÍ KOMISE

Jiří Pospíšil - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO OCHRANU SOUKROMÍ

Jana Juřenčáková - předsedkyně

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČESKÉ REPUBLIKY A PARLAMENTNÍ PROCEDURY

Jiřina Rippelová - předsedkyně

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANICÍ

Tomáš Grulich - předseda

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ROZVOJ VENKOVA

Petr Šilar - předseda

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Pro Kancelář Senátu
vydal HQ Kontakt, spol. s r.o., info@hqk.cz
Praha 2011
www.senat.cz
epodatelna@senat.cz

SENÁTOŘI A JEJICH VOLEBNÍ OBVODY

1996–2011

1 Karlovy Vary		
2 Sokolov		
3 Cheb		
4 Most		
5 Chomutov		
6 Louny		
7 Plzeň-město		
8 Rokycany		
9 Plzeň-město		
10 Český Krumlov		
11 Domažlice		
12 Strakonice		
13 Tábor		
14 České Budějovice		
15 Pelhřimov		
16 Beroun		
17 Praha 12		
18 Příbram		
19 Praha 11		
20 Praha 4		
21 Praha 5		
22 Praha 10		
23 Praha 8		
24 Praha 9		
25 Praha 6		
26 Praha 2		
27 Praha 1		
28 Mělník		
29 Litoměřice		
30 Kladno		
31 Ústí nad Labem		
32 Teplice		
33 Děčín		
34 Liberec		
35 Jablonec nad Nisou		
36 Česká Lípa		
37 Jičín		
38 Mladá Boleslav		
39 Trutnov		
40 Kutná Hora		
41 Benešov		
42 Kolín		
43 Pardubice		
44 Chrudim		
45 Hradec Králové		
46 Ústí nad Orlicí		
47 Náchod		
48 Rychnov nad Kněžnou		
49 Blansko		
50 Svitavy		
51 Žďár nad Sázavou		
52 Jihlava		
53 Třebíč		
54 Znojmo		
55 Brno-město		
56 Břeclav		
57 Vyškov		
58 Brno-město		
59 Brno-město		
60 Brno-město		
61 Olomouc		
62 Prostějov		
63 Přerov		
64 Bruntál		
65 Šumperk		
66 Olomouc		
67 Nový Jičín		
68 Opava		
69 Frýdek-Místek		
70 Ostrava-město		
71 Ostrava-město		
72 Ostrava-město		
73 Frýdek-Místek		
74 Karviná		
75 Karviná		
76 Kroměříž		
77 Vsetín		
78 Zlín		
79 Hodonín		
80 Zlín		
81 Uherské Hradiště		

